

Jean Monnet *dialogue*

Висновки, прийняті під час четвертого Діалогу Жана Моне, Лозанна, Швейцарія, 25-27 березня 2018 р.

Ми, керівники та голови депутатських фракцій і груп у Верховній Раді України (ВРУ), провели зустріч у форматі Діалогу Жана Моне задля миру та демократії, вже четверту з жовтня 2016 року. Ми підтверджуємо свою повну відданість просуванню інституційної реформи Верховної Ради України відповідно до Доповіді та дорожньої карти щодо внутрішньої реформи та підвищення інституційної спроможності Верховної Ради України та Постанови Верховної Ради України №1035-VIII, прийнятої 17 березня 2016 року.

Ми зібралися, аби обговорити досягнення перших трьох Діалогів Жана Моне та визначити сфери, які потребують імплементації нашої стратегії побудови консенсусу. Так, ми вважаємо, що Робоча група, створена під час першого Діалогу Жана Моне, має відігравати відповідну роль у законотворчій діяльності та просувати домовленості, досягнуті під час Діалогів Жана Моне. Ми схвалюємо призначення міжнародного експерта, який координуватиме діяльність Робочої групи та сприятиме процесу прийняття рішень. Ми пересвідчимось, аби всі фракції, групи та служби Верховної Ради України долучились до діяльності Робочої групи і забезпечимо невідкладну та повну імплементацію її напрацювань на основі консенсусу. Ми також хотіли би відзначити прогрес у застосуванні робочої методології Діалогів Жана Моне у щоденній роботі Верховної Ради України, яка надає змогу покращити інституційну ефективність та парламентську культуру в Україні.

Ми визнаємо, що цей та наступний роки є критичним для цього процесу, і необхідно діяти рішуче. Народ України оцінюватиме результати роботи Верховної Ради України, зокрема, беручи до уваги нашу готовність, відданість і спроможність здійснити інституційну реформу ВРУ. Ми повністю віддані меті залишити Верховній Раді України дев'ятого скликання досягнення в галузі імплементації інституційної реформи, аби вона ефективно розпочала свою роботу і виправдала очікування українського народу.

§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§§

Jean Monnet *dialogue*

1. Щодо процедурних питань, таких як скасування перерв під час пленарних засідань, використання права законодавчої ініціативи та впровадження єдиної електронної картки народного депутата України

- *Скасування короткої перерви у четвер з 12.00 до 12.30 під час пленарних тижнів:*

Було досягнуто домовленості серед більшості депутатських фракцій та груп щодо скасування короткої перерви у четвер пленарного тижня, що дозволить підвищити операційну ефективність роботи Верховної Ради України.

- *Використання права законодавчої ініціативи*

Було досягнуто консенсусу щодо важливості обмеження кількості законодавчих ініціатив, адже їхня зростаюча кількість стоїть на заваді ефективності роботи Верховної Ради України. Ми переконані, що надмірна кількість законодавчих ініціатив використовується для блокування їх ефективного розгляду у Верховній Раді України.

Декілька фракцій підтримують нові процедури та критерії для зменшення кількості законопроектів і натомість переспрямування ресурсів, які вивільняться, на покращення якості законопроектів. В цьому контексті буде необхідно поінформувати громадськість про необхідність покращення якості законопроектів, які б були більш конкретними і націленими на результат, замість того, аби оцінювати роботу парламентарів виключно на основі зростаючої кількості законодавчих ініціатив.

Ми вважаємо, що можемо досягти поставлених цілей невідкладно, використовуючи існуючу систему. Ми закликаємо всі фракції застосовувати Регламент ВРУ, аби механізми фільтрації запрацювали в повній мірі, як це передбачено. А саме, існуючі правові норми щодо обов'язкового надання розрахунків економічних та фінансових наслідків прийняття законопроекту мають бути збережені. Апарат ВРУ також відіграє важливу роль і має проводити ретельний аналіз кожного законопроекту з метою перевірки, що цей законопроект не дублює або не суперечить іншим законам.

Ми вважаємо, що необхідно підняти рівень обізнаності щодо наслідків, які може мати прийняття законопроекту, адже інколи він може ставити під удар інституційну репутацію.

- *Впровадження єдиної електронної картки народного депутата України*

Було досягнуто консенсусу, щодо впровадження використання народними депутатами України наступного скликання єдиної електронної картки для персональної ідентифікації, входу до приміщень та зали пленарних засідань Верховної Ради України, та голосування під час пленарних засідань та засідань комітетів. Була висловлена пропозиція щодо пілотного впровадження окремих елементів використання єдиної

Jean Monnet *dialogue*

електронної картки у восьмому скликанні Верховної Ради України. Ми вважаємо, що такий інструмент підвищить рівень усвідомлення народними депутатами важливості їхньої присутності на засіданнях, а також сприятиме більш позитивному іміджу нашої парламентської діяльності та обов'язків.

2. Щодо прав та обов'язків опозиції, зокрема, що стосується нормативно-правових актів про тимчасові слідчі комісії, рівне представництво у новому складі Центральної виборчої комісії.

Ми переконані, що конструктивна участь опозиційних фракцій в обговореннях і засіданнях Верховної Ради України є перевагою нашого Парламенту, яка забезпечує стабільність та довіру до його роботи, а також його репрезентативність. Отже, ми запевняємо, що фракції, які не входять до складу коаліції, можуть в повній мірі реалізувати свої функції у ВРУ. Безумовно, всі сучасні парламентські системи мають забезпечити можливості як для коаліції, так і для опозиції, виконувати свої функції згідно з мандатом, наданим Парламенту народом, аби прийняті закони покращували їхнє життя.

- *Тимчасові слідчі комісії (ТСК)*

Ми хочемо зазначити, що досі не існувало окремого закону про ТСК, незважаючи на положення статті 89 Конституції. Відсутність належної законодавчої бази перешкождала Верховній Раді України здійснювати в повній мірі парламентський контроль шляхом проведення розслідування з питань, які становлять суспільний інтерес. Тож, ми визнаємо, що можливість створення ТСК, які б ефективно функціонували і виконували свої обов'язки, є важливим інструментом для всіх фракцій, як з коаліції, так і з опозиції.

- *Представництво політичних сил у ЦВК*

ЦВК є ключовим органом, який забезпечує підготовку і проведення виборів в Україні, представництво в якому має відображати представництво політичних сил у Верховній Раді України. Оскільки ЦВК відіграє важливу роль в демократичних перетвореннях в нашій країні через здійснення нагляду за всіма процесами, пов'язаними з виборами, члени та персонал ЦВК мають демонструвати високий рівень незалежності, компетентності та відданості суспільним інтересам. Консенсус серед всіх партій та груп має превалювати над політичним суперництвом під час призначення на посади членів ЦВК.

Jean Monnet *dialogue*

3. Щодо завдань для наступних обговорень у форматі Діалогів.

Парламентські комітети є одним із ключових інструментів, від якого залежить ефективність роботи Парламенту. Роль комітетів є важливою для законодавчого процесу та контролю за діяльністю уряду.

Ми досягли консенсусу, що підвищенню ефективності парламенту сприятиме не лише скорочення кількості комітетів, але і визначення законом їх компетенції, підвищення ролі підкомітетів, та надання права народним депутатам бути членами не лише одного комітету. Для того, щоб продовжити роботу щодо підсилення компетенцій комітетів, ми просимо Робочу Групу підготувати інформаційну записку щодо можливих подальших кроків.

Ми також мали довгі, відверті та конструктивні перемовини стосовно законопроектів про виборчу реформу та створення Вищого антикорупційного суду. Обидва тексти готуються до другого читання. Ці перемовини дозволили нам досягнути повної згоди щодо необхідності продовжити дискусію щодо Вищого антикорупційного суду та запросити представника Венеційської комісії для подальших консультацій щодо другого читання.

Наостанок, ми напишемо спільного листа пану Ельмару Броку з подякою за його довготривалу та щирю підтримку України.

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

European Parliament

Jean Monnet *dialogue*

Андрій ПАРУБІЙ, Голова Верховної Ради України

Сергій СОБОЛЄВ, заступник Голови фракції політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»

Артур ГЕРАСИМОВ, голова фракції політичної партії «Блок Петра Порошенка»

Андрій ТЕТЕРУК, заступник голови фракції політичної партії «Народний Фронт»

Ярослав МОСКАЛЕНКО, Голова депутатської групи «Воля Народу»

Олег ЛЯШКО, голова фракції Радикальної партії Олега Ляшка

Олег БЕРЕЗЮК, Голова фракції політичної партії «Об'єднання «Самопоміч»